

KARTA PRZEDMIOTU

I. Informacje ogólne

1) Nazwa przedmiotu:

Psychofizjologia widzenia

2) Prowadzący przedmiot:

prof. dr hab. Robert Bartel

3) Kod przedmiotu:

kierunek – forma – tryb – nazwa przedmiotu – rodzaj zajęć – semestr/y ...

G_GA – ST – J – Psy_Wid – W – 1,2

4) Kierunek, zakres:

GRAFIKA, Grafika artystyczna

5) Wydział:

Wydział Grafiki i Komunikacji Wizualnej

6) Forma (*stacjonarne ST, niestacjonarne NST*):

stacjonarne

7) Profil (*ogólnoakademicki / praktyczny*):

ogólnoakademicki

8) Tryb (*I stopnia licencjackie, II stopnia magisterskie, jednolite magisterskie, III stopnia doktoranckie, podyplomowe*)

jednolite magisterskie

9) Nazwa jednostki uczelnianej realizującej przedmiot (wydział / zakład języków obcych):

Wydział Grafiki i Komunikacji Wizualnej,

II. Informacje o przedmiocie

1) Semestr/y

1, 2

2) Liczba punktów ECTS

4

3) Poziom przedmiotu (podstawowy / średniozaawansowany / zaawansowany)

średniozaawansowany

4) Grupa treści, do której należy przedmiot (ogólnouczelniane teoretyczne główne / ogólnouczelniane teoretyczne uzupełniające / ogólnouczelniane praktyczne główne / ogólnouczelniane praktyczne uzupełniające / kierunkowe teoretyczne główne / kierunkowe teoretyczne uzupełniające / kierunkowe praktyczne główne / kierunkowe praktyczne uzupełniające):

Przedmioty ogólnouczelniane teoretyczne główne

5) Typ przedmiotu (obowiązkowy, fakultatywny, nadobowiązkowy)

obowiązkowy

6) Język/i wykładowy/e

polski

III. Forma zajęć

1) Forma zajęć

wykład W

2) Liczba godzin w semestrze (rozpisać wszystkie semestry w cyklu kształcenia)

1 – 30 godz.

2 – 30 godz.

3) Liczba godzin w tygodniu (rozpisać wszystkie semestry w cyklu kształcenia)

1 – 2 godz.

2 – 2 godz.

IV. Wymagania wstępne

1. Zdanie egzaminu kwalifikacyjnego na dany kierunek
2. Podstawowa wiedza z zakresu grafiki artystycznej oraz projektowania graficznego
3. Podstawowa znajomość zagadnień dotyczących fizjologii i percepcji

V. Cele, treści merytoryczne, metody dydaktyczne, efekty uczenia się i ich weryfikacja

1) Cel przedmiotu (odpowiadający uzyskiwanym przedmiotowym efektom uczenia się):

KOD CELU PRZEDMIOTOWEGO	TREŚĆ	KOD SPEŁNIANEGO EFEKTU PRZEDMIOTOWEGO
C_01	Zapoznanie z wiedzą na temat fundamentalnych dylematów współczesnej cywilizacji	P_W01
C_02	Przekazanie umiejętności świadomego korzystania z własnej wysoce rozwiniętej osobowości artystycznej do tworzenia, realizowania i prezentowania oryginalnych projektów graficznych	P_U01
C_03	Przekazanie umiejętności kierowania debatą prezentując swoje argumenty i opinie	P_U02
C_04	Przekazanie kompetencji uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu zaawansowanych problemów warsztatowych i teoretycznych oraz współpracy i krytycznej dyskusji z ekspertami w dziedzinie sztuki	P_K01

2) Treści merytoryczne przedmiotu:

- Miejsce i sposób powstawania wrażeń zmysłowych. Skale psychofizyczne
- Budowa i funkcjonowanie analizatora wzrokowego
- Wrażliwość spektralna na różne długości fali świetlnej. Zjawiska adaptacji, kontrastu, sensybilizacji, synestezji i asocjacji, pola i strefy widzenia

- Progi zmysłowe i ich rodzaje. Interpretacja bodźców
- Zmiany ilości i natężenia bodźców oraz zjawiska im towarzyszące. Próg różnicy i skalowanie wrażeń
- Podstawowe prawa optyki i ich wykorzystanie w praktyce
- Zniekształcenia obrazu wizualnego w środowisku optycznym oka i w urządzeniach optycznych
- Źródła światła i jednostki fotometryczne
- Procesy i klasyczne teorie spostrzegania
- Interpretacja bodźców wizualnych i prawa organizacji percepcyjnej. Współczesna teoria spostrzegania
- Zasady tworzenia przekazu wizualnego w świetle badań nad procesami uwagi, uczenia się i pamięci
- Emocje i motywacja w przekazie wizualnym
- Podstawowe zagadnienia z zakresu barwy. Rodzaje i sposoby mieszania kolorów
- Podział barw oraz rodzaje powierzchni i sposoby ich przekształcania za pomocą światła
- Zjawiska: kontrastu następczego i symultanicznego, kontrastu brzegowego, indukcji barwnej i irradacji oraz wykorzystanie ich w działaniach praktycznych
- Stare i nowe systemy barw. Wady widzenia barwnego
- Stałość widzenia barw chromatycznych i achromatycznych. Oddziaływanie barw na człowieka
- Symbolika i preferencje barw
- Klasyfikacja i podział złudzeń wizualnych. Praktyczne spożytkowanie iluzji kształtu i wielkości
- Jednooczne wyznaczniki przestrzeni na płaszczyźnie i rodzaje perspektywy
- Rozmieszczenie światła i cieni oraz praktyczne spożytkowanie iluzji przestrzeni.
- Obuoczne wyznaczniki przestrzeni i podstawowe zagadnienia stereoskopii.
- Praktyczne spożytkowanie iluzji kontrastu i barwy.
- Przestrzenne działanie barw i wizualne złudzenia fantomowe.
- Klasyfikacja ruchów oczu. Ruch rzeczywisty i pozorny.
- Iluzje ruchu. Iluzje ruchu wywołane różnicami jasności, tonu i nasycenia barwy.
- Typologia złudzeń wieloznacznych. Przykłady zastosowania sylwetek i figur alternatywnych
- Przykłady zastosowania figur niemożliwych w sztuce i reklamie
- Podstawowe zagadnienia semantyki wizualnej. Rozróżnienie pomiędzy znakiem i symbolem
- Klasyfikacja, zasady tworzenia i wprowadzania znaków w obieg społeczny. Rodzaje oznaczeń

3) Metody dydaktyczne:

Na metody dydaktyczne składają się prezentacje, wykłady

4) Kierunkowe efekty uczenia się (KEU) (spełniane przez przedmiot, należy uzupełnić tabelę dla semestrów, w których występuje przedmiot):

KOD KEU	OPIS KIERUNKOWYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ	ODNIESIENIE DO SEMESTRÓW (ZAZNACZYĆ X)									
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
WIEDZA zna i rozumie:											
K_W02	w stopniu pogłębionym – zagadnienia związane z zaawansowaną wiedzą ogólną obejmującą historię sztuki, kultury, sztuki nowych mediów, socjologii kultury, estetyki i psychologii		X								
K_W05	wzorce leżące u podstaw kreacji artystycznej i mechanizmy tworzenia dzieła, co ułatwia mu rozwój własnej twórczości	X	X								

UMIEJĘTNOŚCI potrafi:											
K_U07	określać dzieło artystyczne oraz swoją twórczość w kontekstach estetycznych, społecznych i prawnych	X	X								
KOMPETENCJE SPOŁECZNE jest gotów do:											
K_K02	uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu zaawansowanych problemów warsztatowych i teoretycznych oraz współpracy i krytycznej dyskusji z ekspertami w dziedzinie sztuki	X	X								

5) Przedmiotowe efekty uczenia się (PEU) i metody ich weryfikacji:

KOD PEU	OPIS PRZEDMIOTOWYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ	ODNIESIE NIE DO KIERUNKOWYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ	ODNIESIENIE DO SEMESTRÓW (ZAZNACZYĆ X)									
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
WIEDZA zna i rozumie:												
P_W01	zagadnienia związane z zaawansowaną wiedzą ogólną obejmującą historię sztuki, kultury, sztuki nowych mediów, socjologii kultury, estetyki i psychologii	K_W02		X								
P_W02	wzorce leżące u podstaw kreacji artystycznej i mechanizmy tworzenia dzieła, co ułatwia mu rozwój własnej twórczości	K_W05	X	X								

UMIEJĘTNOŚCI potrafi:												
P_U01	określać dzieło artystyczne oraz swoją twórczość w kontekstach estetycznych, społecznych i prawnych	K_U07	X	X								
KOMPETENCJE SPOŁECZNE jest gotów do:												
P_K01	wykorzystywania wiedzy w rozwiązywaniu zaawansowanych problemów warsztatowych i teoretycznych oraz współpracy i krytycznej dyskusji z ekspertami w dziedzinie sztuki	K_K02						X	X			

KOD PEU	SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA OCENY	METODA WERYFIKACJI
P_W0 1	Ocenie podlega wiedza na temat fundamentalnych dylematów współczesnej cywilizacji	dyskusja, prezentacja / prezentacja online, praca opisowa
P_U0 1	Ocenie podlega umiejętność świadomego korzystania z własnej wysoce rozwiniętej osobowości artystycznej do tworzenia, realizowania i prezentowania oryginalnych projektów graficznych	dyskusja, prezentacja / prezentacja online, praca opisowa
P_U0 1	Ocenie podlega umiejętność kierowania debatą prezentując swoje argumenty i opinie	dyskusja, prezentacja / prezentacja online, praca opisowa
P_K0 1	Ocenie podlega kompetencja wykorzystywania wiedzy w rozwiązywaniu zaawansowanych problemów warsztatowych i teoretycznych oraz współpracy i krytycznej dyskusji z ekspertami w dziedzinie sztuki	dyskusja, prezentacja / prezentacja online, praca opisowa

VI. Forma i warunki zaliczenia, kryteria oceny

1. Forma zaliczenia:

semestr 1; zaliczenie z oceną
semestr 2; egzamin

2. Warunki zaliczenia z oceną, kryteria oceny wg skali stosowanej na UAP

zaliczenie (ZAL) – Obecność studenta na 80% zajęciach, aktywność na zajęciach, rozumienie i realizacja zadań, jakość prac i ćwiczeń prezentowanych podczas śródsesemestralnych i końcowosemiesralnych przeglądów prac;

[illegible]

B. punkty ECTS*	sem I h	sem II h	sem III h	sem IV h	sem V h	sem VI h	sem VII h	sem VIII h	sem IX h	sem X h	razem h
zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1	1									2
zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1	1									2
razem	2	2									4

* 1 punkt ECTS odpowiada 25-30 godzinom pracy studenta

VIII. Spis zalecanych lektur

1) Wykaz lektur podstawowych

Konspekty z wykładów, które w formie elektronicznej studenci otrzymają pod koniec każdego semestru.

Mączyńska-Frydryszek, A., Jaskólska-Klaus, M., Maruszewski, T., (2002). Psychofizjologia widzenia. Poznań: Wyd. ASP.

2) Wykaz lektur uzupełniających

Konspekty z wykładów, które w formie elektronicznej studenci otrzymają pod koniec każdego semestru.

Mączyńska-Frydryszek, A., Jaskólska-Klaus, M., Maruszewski, T., (2002). Psychofizjologia widzenia. Poznań: Wyd. ASP.

Literatura uzupełniająca

Arnheim, R. (1982). Sztuka i percepcja wzrokowa. Warszawa: WaiF.

Barthes, R., (1996) Światło obrazu, Warszawa: KR.

Berger, J. (1997). Sposoby widzenia. Poznań: Rebis.

Berger, J. (1999). O patrzeniu: Fundacja Aletheia.

Boehm G. (2014). O obrazach i patrzeniu. Antologia tekstów. Kraków: Wydawnictwo Towarzystwa Autorów

i Wydawców Prac Naukowych UNIVERSITAS.

Bourriad, N., (2012). Estetyka relacyjna. Kraków: Mocak, Muzeum Sztuki Współczesnej w Krakowie.

Bryl, M., Juszkiwicz, P., Piotrowski, P., Suchocki, W. (2009). Antologia przekładów „Artium Quaestiones”.

Poznań: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.

Carter, R. (1999). Tajemniczy świat umysłu. Poznań: Atena.

- Deręgowski, J. (1990). *Oko i obraz.*, Warszawa: PWN.
- Doliński D. (2003). *Psychologiczne mechanizmy reklamy*, Gdańsk: GWP.
- Droscher, V.B. (1971). *Świat zmysłów.*, Warszawa: WP.
- Dziarnowska W., Klawiter A. (2007), *Mózg i jego umysł*. Poznań: Zys i S-ka, s.320-413.
- Falkowski A., Tyszka T. (2002). *Psychologia zachowań konsumenckich*. Gdańsk: GWP.
- Gadamer, H. –G. (1993). *Aktualność piękna*. Warszawa: Oficyna Naukowa.
- Gombrich, E. (1981). *Sztuka i złudzenie.*, Warszawa: PIW.
- Hochberg, J.E. (1970). *Percepcja*. Warszawa: Wydawnictwo naukowe PWN, s, 129-283.
- Itten, J. (2015). *Sztuka barwy*. Kraków: d2d.pl
- Klawiter (red.). *Formy aktywności umysłu. Tom 1: Emocje percepcja, świadomość. Część II Percepcja: motoryka, rozdzielenie, uprzedmiotowienie*. Warszawa: Wydawnictwo naukowe PWN, s, 129-283.
- Konarski, S. (1982). *Światło i barwa*. Warszawa: PWN.
- Kopaliński, W. (1985). *Słownik mitów i tradycji kultury*. Warszawa: PIW.
- Kotula A., Krakowski P. (1981). *Malarstwo, rzeźba, architektura*. Warszawa: Państwowe Wydawnictwo Naukowe.
- Le Grand, Y. (1982). *Oczy i widzenie*. Warszawa: PWN.
- Lindsay, P.H., Norman, D.A., (1984). *Procesy przetwarzania informacji u człowieka*. Warszawa: Wydawnictwo naukowe PWN, s, 129-283.
- Lurker, M. (1985). *Przesłanie symboli*. Kraków: ZNAK.
- Markiewicz P., Przybysz P. (2007). *Neuroestetyczne aspekty komunikacji wizualnej*. (W) Francuz P. (red.)
- Obrazy w umyśle*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar, s. 111-148.
- Maruszewski, T. (2001). *Psychologia poznania*. Gdańsk: GWP, tylko percepcja wzrokowa.
- Mitchel W. J. T. (2015). *Czego chcą obrazy*. Warszawa: Wydawnictwo Narodowe Centrum Kultury.
- Młodkowski, J. (1998). *Aktywność wizualna człowieka*. Warszawa: PWN.
- Sklar, A., Regulier C., Chamontin C., (1998). *Wielkie kultury świata*. Warszawa: Wydawnictwo Muza SA.
- Stoichita, V. I. (1999). *Ustanowienie obrazu*. Gdańsk: Wydawnictwo Słowo/Obraz/Terytoria.
- Strelau, J. (2000). *Psychologia. Podręcznik akademicki*. Gdańsk: GWP, tylko percepcja wzrokowa.
- Strzemiński W. (1969). *Teoria widzenia*. Kraków: Wydawnictwo Literackie.
- Wallis, M., (2004). *Wybór pism estetycznych*. Kraków: Wydawnictwo Towarzystwa Autorów i Wydawców
- Prac Naukowych UNIVERSITAS.
- Vetulani, J. (2011). *Mózg: fascynacje, problemy, tajemnice*. Kraków: Wydawnictwo homini.
- Vetulani, J. (2011). *Piękno neurobiologii*. Wydawnictwo homini.
- Vetulani, J., Mazurek M. (2015). *Bez ograniczeń. Jak rządzi nami mózg*. Wydawnictwo Naukowe PWN.
- Zausznica, A., (1969). *Nauka o barwie*. Warszawa: Wydawnictwo naukowe PWN.

AUTOR OPRACOWANIA

prof. dr hab. Robert Bartel